

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/182/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1210211100
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1210211100.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a členov senátu JUDr. Dariny Kuchtovej a JUDr. Aleny Svetlovskej v právnej veci žalobcu: APORES, s.r.o., Dr. Vladimíra Clementisa 10, Bratislava, zast. Advokátskou kanceláriou MULARČÍK A PARTNERI, s.r.o., Nám. M. Benku 15, Bratislava, proti žalovanej: Z. G., N. Na G. XX/C, N., zast. JUDr. Martou Bernáthovou, advokátkou, Račianska 66, Bratislava, o neúčinnosť právneho úkonu, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 21. novembra 2012, č. k. 11C 90/2010-132, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 79,58 eur k rukám jeho právneho zástupcu Advokátskej kancelárie MULARČÍK A PARTNERI, s.r.o. do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa rozhodol, že darovacia zmluva uzatvorená medzi darkyňou V. G. a žalovanou ako obdarovanou, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený pod č. k. V-13011/07 zo dňa 15.5.2007, je voči žalobcovi právne neúčinná. Predmetnou kúpnu zmluvou darkyňa previedla do vlastníctva žalovanej svoj spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v okrese: N. L., P. N. - O. Č. F., G. Ú. H. V. R. na U. Č.. XXXX V. U. Č.. XXXX, ktoré sú bližšie špecifikované vo výroku napadnutého rozsudku (ďalej len „predmetné nehnuteľnosti“).

Súd prvého stupňa zároveň uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 132,50 eur na účet žalobcu a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 414,72 eur na účet právneho zástupcu žalobcu, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vykonaným dokazovaním mal súd prvého stupňa za preukázané, že žalobca má voči V. Z., F. G., pohľadávku v sume 5.000.000,- Sk z titulu notárskej zápisnice zo dňa 30.10.2006 sp. zn. N 664/2006, Nz 42913/2006, spísanej na Notárskom úrade JUDr. A. G. v Bratislave. Postavenie žalobcu ako veriteľa voči V. Z., F. G. vyplýva aj z rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 24.11.2011 sp. zn. 1T/109/2009, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4To/52/2012 zo dňa 06.09.2012. V. Z., F. G., sestra žalovanej, ním bola uznaná za vinnú pre pokračovací trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 4 písm. c/ Tr. zákona, účinného do 31.12.2005 a pre pokračovací zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 3 Tr. zákona účinného od 01.01.2006 a bol jej uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 2 mesiace, ako aj povinnosť nahradiť žalobcovi

škodu v sume 158.666,93 eur. Ďalej mal súd prvého stupňa za preukázané, že darovacou zmluvou zo dňa 13.04.2007, vklad povolený k 15.05.2007 pod č. V13011/07, žalovaná ako obdarovaná nadobudla od V. G. ako daryne do vlastníctva predmetné nehnuteľnosti. Po právnej stránke súd prvého stupňa odôvodnil svoje rozhodnutie ust. § 42a ods. 1, 2 v spojení s § 116 a § 117 Obč. zák. Uviedol, že účelom inštitútu odporovateľnosti právnych úkonov je zabránenie úkonom dlžníka, ktorými znižuje svoj majetok na úkor veriteľa. Medzi také úkony možno zaradiť aj darovaciu zmluvu. Dlžníkov právny úkon musí pritom ukracovať uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa. Súd prvého stupňa v tejto súvislosti poukázal na ust. § 41 Exekučného poriadku, v zmysle ktorého sú exekučnými titulmi aj notárske zápisnice. Pri posudzovaní skutočností, či úmysel ukrátiť veriteľa bol druhej strane známy, súd prvého stupňa vychádzal predovšetkým z faktu, že daryňa V. Z., F.. G. bola právoplatne odsúdená za zločin sprenevery, ktorým žalobcovi spôsobila škodu spolu vo výške 158.666,93 €. Taktiež prihladol na notársku zápisnicu zo dňa 30.10.2006, ktorou sestra žalovanej V. Z., F.. G. uznala dlh voči žalobcovi vo výške 5.000.000,-Sk. Vedomosť žalovanej o dlhu daryne voči žalobcovi mal súd prvého stupňa za preukázanú jednak z argumentácie žalobcu, že žalovaná bola vypočúvaná k okolnostiam spisovania notárskej zápisnice v trestnom konaní a jej obsahu, ako aj z rozsudku Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 1T/157/2009 zo dňa 11.05.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17.09.2010. Z tohto rozsudku vyplýva, že svedkyňa Z. G.G. (žalovaná) k samotnému skutku zo dňa 30.10.2006, kedy bola spísaná aj notárska zápisnica, vypovedala, že ešte v ten večer jej volala sestra V. G. a do telefónu jej mala povedať, že ju zbili, vyhrážali sa jej a že do pondelka musí zohnať 2,4 mil. Sk. Z uvedeného mal súd prvého stupňa za to, že žalovaná už od októbra 2006 musela mať vedomosť o finančnej situácii daryne a pri uzatváraní darovacej zmluvy dňa 13.04.2007 preberala na seba riziko, že veriteľ sa podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka môže domáhať určenia neplatnosti darovacej zmluvy. Súd prvého stupňa zároveň dodal, že trestný súd v predmetnom rozsudku konštatoval, že uznanie dlhu u notára zo strany V. Z., F.. G. prebehlo v zmysle zákona a vydieranie sa dôkazmi v trestnom konaní nepreukázalo. Tvrdenia žalovanej, že nemala vedomosť o obsahu zápisnice, preto vyhodnotil ako účelovú obranu. Vo vzťahu k aktívnej legitímácii v konaní o neúčinnosť právneho úkonu súd prvého stupňa uviedol, že táto príslúcha ktorémukoľvek veriteľovi, ktorý bol ukrátený napadnutým právny úkonom, za predpokladu, že má voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku, pričom žalobca tento predpoklad spĺňa. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná je blízkou osobou daryne, platí vyvrátená domnienka o úmysle ukrátiť svojho veriteľa a zákon dôkazným bremenom zaťažuje žalovanú, ktorá musí preukázať, že ani pri náležitej starostlivosti nemohla poznať úmysel svojej sestry ukrátiť svojho veriteľa. Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania ustálil názor, že žalovaná mala vedomosť o pohľadávke žalobcu voči daryni.

K plynutiu prekluzívnej trojročnej lehoty súd prvého stupňa poukázal na ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že pri právnych úkonoch, na základe ktorých vznikajú práva vkladom do katastra nehnuteľností, začínajú trojročné lehoty pre uplatnenie práva odporovať právny úkonom dlžníka plynúť dňom nasledujúcim po dni, ku ktorému vznikli účinky vkladu práva do katastra nehnuteľností. Uviedol, že v prejednávanej veci začala trojročná prekluzívna lehota plynúť dňom 16.5.2007 a uplynula 17.5.2010. Návrh na začatie konania podaný dňa 17.5.2010 bol teda podaný v zákonom stanovenej lehote.

Z uvedených dôvodov a s poukazom na ust. § 42a ods. 1, 2 Obč. zák. súd prvého stupňa žalobe vyhovel.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu priznal žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalovaná a navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobu zamietol. Mala za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietala, že súd prvého stupňa sa mal zaoberať predovšetkým stavom a skutočnosťami, ktoré existovali v čase, kedy k uzatvoreniu darovacej zmluvy došlo. Podľa žalovanej v čase uzatvárania darovacej zmluvy nebolo úmyslom daryne ukrátenie svojho veriteľa, nakoľko daryňa v tom čase voči žalobcovi reálne žiadny dlh nemala a ani v súčasnosti nemá. Uviedla, že notársku zápisnicu o sprenevere 5.000.000,- Sk ju v noci u notára prinútili podpísať traja muži, z ktorých ani jeden nebol zamestnancom žalobcu, pričom notár nepostupoval v súlade s § 48 ods. 1 Notárskeho poriadku. Tieto skutočnosti podľa žalovanej súvisia s predmetom konania, pretože v čase uzatvárania darovacej

zmluvy bolo úmyslom darkyne nespôsobiť problémy pri nadobudnutí bytu žalovanou po zmene identity darkyne zaradenej do programu na ochranu svedkov a opustení územia SR. Darkyňa bola v tom čase presvedčená, že sa jej podarí preukázať nekalé praktiky žalobcu v obchodných záležitostiach a že bude tiež preukázané vydieranie zo strany žalobcu a konkrétnych osôb, ktoré ju pod hrozbou násillia prinútili podpísať notársku zápisnicu. Súdy však žiadne vydieranie nezistili. Žalovaná nepopierala, že bola darkyňou informovaná o tom, že ju prinútili podpísať notársku zápisnicu, avšak vzhľadom na okolnosti a na ekonomickú situáciu darkyne bola presvedčená, že žalobca nemá voči darkyni žiadnu pohľadávku a všetky jeho kroky sú voči nej vedené za účelom zastrašiť ju zničením celej rodiny, ak bude vypovedať o problematických praktikách účtovného vedenia mnohých firiem majiteľa žalobcu. Ďalej podotkla, že nijakým spôsobom nebol preukázaný jej prospech z darovacej zmluvy. Samotnú skutočnosť, že darovacou zmluvou bol na ňu prevedený spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach, neznamena pre žalovanú prospech. Celú cenu za nehnuteľnosti totiž žalobcovi zaplatila sama žalovaná zo svojich finančných prostriedkov, bez účasti darkyne a sama spláca aj hypotéku poskytnutú bankou na úhradu ceny nehnuteľnosti. Žalovaná sa vo svojom odvolaní nestotožnila ani s názorom súdu prvého stupňa o plynutí prekluzívnej lehoty. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 124/2003, v zmysle ktorého účinnosť zmluvy nastáva súčasne so vznikom platnej zmluvy, pokiaľ zákon alebo dohoda strán neustanovujú inak. Účinky vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností podľa § 133 ods. 2 Obč. zák. spočívajú v nadobudnutí vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ide teda o vecnoprávne, nie obligačné následky. V prejednávanej veci súd prvého stupňa podľa žalovanej postupoval v rozpore s uznesením § 47 Obč. zák., keď vychádzal z toho, že účinnosť darovacej zmluvy nastala dňom, kedy bolo vydané rozhodnutie správy katastra o povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech žalovanej (16.5.2010) a nerozoznával obligačný a vecnoprávny účinok zmluvy. V súlade s názorom Najvyššieho súdu SR ako aj komentárom k Obč. zák. podľa žalovanej darovacia zmluva nadobudla účinnosť dňa 13.4.2007 a trojročná lehota pre uplatnenie práva odporovať právnomu úkonu darkyne začala plynúť dňa 14.4.2007 a uplynula dňa 15.4.2010. Žalobca pritom podal žalobu dňa 17.5.2010, teda po uplynutí zákonnej lehoty pre uplatnenie práva. Nakoľko ide o prekluzívnu lehodu, súd prvého stupňa mal na uplynutie lehoty prihliadať z úradnej povinnosti.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil a zaviazal žalovanú na náhradu trov odvolacieho konania žalobcu. Stotožnil sa s napadnutým rozsudkom súdu prvého stupňa a považoval ho za vecne a právne správny. Mal za to, že v priebehu konania bolo jednoznačne preukázané, že darkyňa na základe notárskej zápisnice uznala dlh voči žalobcovi ako aj vedomosť žalovanej o existencii dlhu darkyne. Zároveň vzhľadom na skutočnosť, že darkyňa ako dlžníčka si svoju povinnosť vyplývajúcu z notárskej zápisnice nespĺnila a predmetný dlh neuhradila, pričom darovacia zmluva so žalovanou bola uzavretá dňa 13.4.2007, podľa žalobcu v čase podpísania darovacej zmluvy dlh darkyne voči žalobcovi existoval. Žalovaná v konaní nepreukázala, že ani pri náležitej starostlivosti nemohla rozpoznať úmysel darkyne, práve naopak náležite bolo preukázané, že žalovaná s darkyňou konali v úmysle znemožniť uspokojenie veriteľa. Vedomosť žalovanej o dlhu darkyne voči žalobcovi navyše podľa žalobcu preukazuje aj skutočnosť, že darkyňa bola právoplatne odsúdená za zločin sprenevery, kde ako poškodený figuruje žalobca a žalovaná bola v konaní vypočúvaná k okolnostiam spísania notárskej zápisnice v trestnom konaní a jej obsahu. Žalobca považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa za správne aj v časti žalovanou namietaného uplynutia prekluzívnej lehoty pre uplatnenie práva.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 42a ods. 1 prvá veta Obč. zák. veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné.

Podľa § 42a ods. 2 Obč. zák. odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom

a osobami jemu blízkými (§ 116 a § 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

Podľa § 42a ods. 3 písm. a/ Obč. zák. odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobou jemu blízkou alebo ktorý dlžník urobil v uvedenom čase v prospech osoby jemu blízkej; to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa.

V zmysle citovaných ustanovení Obč. zák. sú podmienkami úspešnej odporovateľnej žaloby voči právnomu úkonu medzi dlžníkom a osobou jemu blízkou jednak existencia vymáhateľnej pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi; skutočnosť, že právny úkon dlžníka ukracuje uspokojenie tejto pohľadávky a platnosť ukracujúceho právneho úkonu dlžníka. Úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa a vedomosť osoby uzatvárajúcej právny úkon s dlžníkom o tomto úmysle sa prezumujú. Zároveň musí byť dodržaná trojročná prekluzívna lehota na uplatnenie práva odporovať právnomu úkonu dlžníka, ktorá pri právach vznikajúcich vkladom do katastra nehnuteľností, ako tomu bolo aj v prejednávanej veci, začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, ku ktorému vznikli účinky vkladu práva do katastra nehnuteľností. Blízka osoba dlžníka, ktorá s ním uzavrela právny úkon, t. j. žalovaná, sa voči odporovateľnej žalobe môže úspešne brániť tým, že preukáže, že ani pri náležitej starostlivosti nemohla poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa.

Po oboznámení sa s obsahom spisu má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa vzhľadom na vykonané dokazovanie správne dospel k záveru, že v prejednávanej veci boli splnené všetky kumulatívne podmienky pre vyslovenie neúčinnosti právneho úkonu - darovacej zmluvy zo dňa 13.4.2007 uzavretej medzi sestrou žalovanej, V. Z., F. G., ako darkyňou a žalovanou ako obdarovanou, na základe ktorej žalovaná nadobudla vlastnícke právo k spoluvlastníckemu podielu darkyne na predmetných nehnuteľnostiach. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, na jeho základe zistil správne skutkový stav veci a vec po právnej stránke aj správne posúdil. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje jeho správnosť (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd k odvolacím námietkam žalovanej uvádza, že tieto nie sú dôvodné, a teda ani spôsobilé ovplyvniť správnosť napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.

Podľa odvolacieho súdu z obsahu spisu vyplýva, že žalobca má voči V. G., sestre žalovanej, ktorá je v zmysle § 116 Obč. zák. jej blízkou osobou, vymáhateľnú pohľadávku vzniknutú na základe Notárskej zápisnice č. N 664/2006, Nz 42913/2006, NCRIs 42702/2006 zo dňa 30.10.2006, spísanej na Notárskom úrade M. A. G. v Bratislave. V uvedenej notárskej zápisnici V. G. ako povinná osoba uznala svoj dlh voči žalobcovi čo do dôvodu (sprenevera finančnej hotovosti) aj výšky (5.000.000,- Sk), zaviazala sa ho zaplatiť najneskôr do 6.11.2006 a súhlasila s vykonateľnosťou tejto notárskej zápisnice podľa § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku. Ako uviedol aj súd prvého stupňa v trestnom konaní Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 1T/157/2009, súd dospel k záveru, že V. Z., F. G. uznala dlh v notárskej zápisnici v súlade so zákonom a jej donútenie k tomuto úkonu vydieraním nebolo preukázané. Vymáhateľná pohľadávka žalobcu voči V. Z., F. G. bola preukázaná aj v trestnom konaní Okresného súdu Bratislava II, kde rozsudkom sp. zn. 1T/109/2009 zo dňa 24.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4To/52/2012 zo dňa 6.9.2012 bola V. Z., F. G. uznaná za vinnú pre pokračovací trestný čin sprenevery, bol jej uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 2 mesiace a tiež povinnosť nahradiť žalobcovi škodu vo výške 158.666,93 eur. Vzhľadom na uvedené odvolací súd považuje odvolacie námietky žalovanej, že v čase uzatvárania darovacej zmluvy nebolo úmyslom jej sestry (darkyne) ukrátenie svojho veriteľa (žalobcu), nakoľko v tom čase voči žalobcovi reálne žiadny dlh nemala a ani v súčasnosti nemá, ako aj odvolacie námietky týkajúce sa údajného vydierania jej sestry pri podpise predmetnej notárskej zápisnice, za účelové a ničím nepodložené.

Nakoľko v prejednávanej veci je ukracujúcim právnym úkonom darovacia zmluva uzavretá medzi V. G., sestrou žalovanej, ako darkyňou a žalovanou ako obdarovanou, t. j. právny úkon medzi osobami blízkymi, úmysel dlžníčky (V. Z., F. G.) ukrátiť veriteľa a vedomosť žalovanej o tomto úmysle sa prezumujú a ich preukázanie nie je podmienkou úspešnej odporovateľnosti. Túto právnu domnienku môže žalovaná vyvrátiť jedine preukázaním, že úmysel svojej sestry ukrátiť veriteľa ani pri náležitej starostlivosti nemohla rozpoznať. Dôkazné bremeno teda zaťažuje žalovanú. Keďže úmysel dlžníka ako aj vedomosť druhej strany o tomto úmysle sú psychickým stavom, samy osebe nemôžu byť predmetom dokazovania. Tým môžu byť jedine skutočnosti vonkajšieho sveta, prostredníctvom ktorých sa vnútorné presvedčenie subjektu prejavuje navonok a z ktorých možno existenciu tohto úmyslu, či vedomosť o ňom odvodiť. Odvolací súd má za to, že žalovaná v prejednávanej veci neunesla dôkazné bremeno a v konaní nepreukázala, že ani pri náležitej starostlivosti nemohla rozpoznať úmysel svojej sestry ukrátiť veriteľa (žalobcu). Žalovaná vedela o predmetnej notárskej zápisnici, čo sama potvrdila aj v odvolaní. Podľa názoru odvolacieho súdu už len z tejto samotnej skutočnosti, vyplýva, že žalovaná nevyňala náležitú starostlivosť na poznanie úmyslu svojej sestry ukrátiť veriteľa (žalobcu). Zákonná požiadavka náležitej starostlivosti pritom znamená, že dlžníkovi blízka osoba musí pri právnych úkonoch s dlžníkom vykonať s ohľadom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím na obsah právneho úkonu dlžníka takú činnosť (aktivitu), aby sa z jej výsledku dozvedela o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa. Nie je pritom podstatné, či dlžník týmto právnym úkonom plnil svoj morálny alebo právny záväzok. Úspešná obrana žalovanej osoby blízkej dlžníkovi podľa § 42a ods. 1 Obč. zák. pritom spočíva nielen v jej tvrdení, že o úmysle dlžníka skrátiť odporovaným právnym úkonom veriteľa nevedela a ani nemohla vedieť, ale aj v tvrdení a preukázaní toho, že o tomto úmysle nevedela a ani nemohla vedieť, hoci vyvinula starostlivosť na spoznanie tohto úmyslu dlžníka, ktorý tu v čase odporovaného právneho úkonu objektívne musel byť a išlo o náležitú starostlivosť. Pokiaľ teda žalovaná vedela o notárskej zápisnici, ale bližšie neskúmala jej obsah, resp. dôvod jej spísania a napriek tomu uzavrela so svojou sestrou darovaciu zmluvu, nevyvinula náležitú starostlivosť vyžadovanú ust. § 42a ods. 3 Obč. zák., a teda musela byť uzročená s tým, že žalobca ako veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky aj z majetku, ktorý na základe takéhoto právneho úkonu od dlžníka nadobudla. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, z ktorého vyplýva, že žalovaná v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 1T/157/2009 k notárskej zápisnici uviedla, že jej sestra jej ešte v ten večer, kedy bola notárska zápisnica spísaná (30.10.2006), telefonovala a povedala, že ju zbili, vyhrážali sa jej a že do pondelka musí zohnať 2,4 mil. Sk. Uvedené žalovaná vo svojom odvolaní nepopierala. Odvolací súd sa preto stotožňuje so súdom prvého stupňa, že žalovaná už od októbra 2006 musela vedieť o finančnej situácii svojej sestry a napriek tomu s ňou dňa 13.4.2007 uzavrela predmetnú darovaciu zmluvu.

Na uvedené nemá vplyv ani skutočnosť, že žalovaná zaplatila celú kúpnu sumu za nehnuteľnosť, ktorú nadobudla so svojou sestrou do podielového spoluvlastníctva, sama z vlastných finančných prostriedkov a sama splácala aj hypotéku. Kúpnu zmluvu zo dňa 7.12.2006 totiž celú nehnuteľnosť nadobudli do podielového spoluvlastníctva obidve sestry a obidve boli uvedené aj na liste vlastníctva. Až na základe darovacej zmluvy zo dňa 13.4.2007 sa výlučnou vlastníčkou celej nehnuteľnosti stala žalovaná. Prospech žalovanej z predmetnej darovacej zmluvy teda spočíva v tom, že žalovaná nadobudla vlastnícke právo k spoluvlastníckemu podielu, ktorý bol dovtedy vo vlastníctve jej sestry, a preto sú aj v tomto smere odvolacie námietky žalovanej nedôvodné.

Vo vzťahu k poslednej odvolacej námietke žalovanej týkajúcej sa plynutia prekluzívnej lehoty sa odvolací súd stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že pri právnych úkonoch, na základe ktorých vznikajú práva vkladom do katastra nehnuteľností, začína trojročná lehota pre uplatnenie práva odporovať právnym úkonom dlžníka plynúť dňom nasledujúcim po dni, ku ktorému vznikli účinky vkladu práva do katastra nehnuteľností. Pre odstránenie pochybností odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že z hľadiska ust. § 42a Obč. zák. sú významné len právne úkony dlžníka ukracujúce uspokojenie pohľadávky jeho veriteľa a len takýmto právnym úkonom môže veriteľ s úspechom odporovať. Samotným uzavretím darovacej zmluvy pritom ešte nedochádza k ukráteniu uspokojenia pohľadávky veriteľa zo strany dlžníka (účastníka zmluvy) aj keby dlžník uzatváral zmluvu s týmto zámerom. Darovacia zmluva ako zmluva o prevode vlastníctva k nehnuteľnosti predstavuje len tzv. nadobúdaci titul, z ktorého síce účastníkom zmluvy vznikajú práva a povinnosti, ale k prevodu vlastníckeho práva dochádza až vkladom vlastníckeho práva vykonaným na základe právoplatného rozhodnutia správy katastra o jeho povolení. Až týmto okamihom, keď dlžník prestal byť vlastníkom prevádzanej nehnuteľnosti, môže nastať

ukrátenie uspokojenia pohľadávky veriteľa. Preto je pre začiatok plynutia prekluzívnej lehoty na podanie odporovacej žaloby rozhodujúci deň kedy nastali právne účinky vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností a nie deň uzavretia darovacej zmluvy. V prejednávanej veci z predmetnej darovacej zmluvy (č. I. 95) vyplýva, že právne účinky vkladu do katastra nehnuteľností nastali dňa 15.5.2007. Trojročná prekluzívna lehota na podanie odporovateľnej žaloby teda začala plynúť dňa 16.5.2007 (§ 57 ods. 1 O.s.p.) a jej posledným dňom bol v zmysle § 57 ods. 2 druhá veta O.s.p. deň 17.5.2010 (pondelok), ako správne uviedol aj súd prvého stupňa. Žalobca podal žalobu na súd prvého stupňa faxom dňa 14.5.2010 a písomným podaním dňa 17.5.2010, t. j. včas v priebehu trojročnej prekluzívnej lehoty.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznal voči žalovanej náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 14.1.2013) vo výške 79,58 eur. Podľa § 14 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 11 ods. 1 písm. a/, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z. vzniklo žalobcovi právo na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 81,46 eur ($1/13$ výpočtového základu = 60,07 € + režijný paušál 7,81 € = 67,88 € + 20 % DPH (13,58 €) = 81,46 €). Nakoľko si však žalobca uplatnil náhradu trov odvolacieho konania len vo výške 79,58 eur, odvolací súd nemohol prekročiť jeho návrh a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania vo vyššej výške než požadoval (§ 153 ods. 2 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.